

Pomhaj Bóh!

Cíklo 31.
4. augusta.

Rétnik 11.
1901.

Sgerbske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Ssmolerjez knihicjischetni w Budyschinje a šu tam doštač ſa ſchtwórtſtěnu pſchedplatu 40 ip.

9. njedjela po ſvjatej Trojizj.

Mark. 12, 28—34.

Huſcijischo bě naſhemu knjesej to praſchenje prijodkpoložene: Kotra je najwoſebniſha kaſnja? pſchetož tuto praſchenje tehdy wutroby piſma wuczenych wobkujeſeſche a ezi jeni chyžchu ſi tuthym praſchenjom naſheho knjesa ſpytač, ezi druhý pak wot njeho naukuſnyc, to jene, ſhtož je nuſne. Se sprawnej wutrobu k Jeſuſkej piſma wuczeny pſchistupi, wo kotrymž naſhe wotdželenje nam powieſeč dawa. Wón běſche hlyſhal, kaf rady Jeſuſ hwojim njeſcheczelam wotmolwiesche. Njedyrbjal tež temu, kiz ſe sprawnym wotpohladanjom ho jemu bliži, wotmolwienje dacž, kotrež jemu roſjaſni, ſhtož ho we hlowje a wutrobie jemu hibaſche? A ſi wotmolwienja, kotrež ho jemu doſta, ſpoſnaje ſe hwojatym wjeſelom, ſo je je hwojim pytanjom na pravym puežu byl. Dha hinač ujemozje, wón dyrbi jeho „miſchtr“ mjenowacž a jenož to jene hiſcheze pobrachjuje — a my drje ſhmemy ho nadječ, ſo je tež to hiſcheze naukuſyl — ſo tuteho knjesa hwojeho miſchtra, hwojeho ſbóžnika, hwojeho wumóžnika mjenuje, kiz móže jemu ſamlutki pomhacž, tu najwoſebniſhu kaſnju niz jenož wjedječ, ale tež dopjelnicž. A to noſch ſbóžnik ſam jemu na wutrobu položi ſi tym milym ſłowom, kotrež chzem ſebi bliže roſpomnicž. Wón praji: „Ty njejžy daloko wot Božeho kraleſtwa.“ Tute ſlowo je jara pſcheczelniwe ſlowo, na druhej stronje pak jara huitne ſlowo.

Kajka hwalba běſche tuto ſlowo ſa jeneho tých mužow, kiz ſi wjetſha wo Chrystuſu ničo wjedječ njechachu. Tu pak běſche jedyn, kiz běſche na puežu do Božeho kraleſtwa. Wón ſnojſte ſe tón twjerdy grunt hwojeho živjenja, Boha, a nadarv hwojeho živjenja, tuteho Boha lubovacž ſi zyklej wutrobu a ſi zyklej myſlu a ſi zyklej duschu a ſe myſhitkej mozu. A pola njeho njebeſche to jenož jene prajidmo, kaf pola jich wjele. To ho pokafuje na tym wjeſelu, kotrež mjejeſche na Jeſuſowych ſlowach, ſo prajeſche: „Miſchtrje, ty ſy woprawdze derje ręčał.“

Swěczla jeho mera drje ho jenož ſlabje ſwěczeliche, a tón knjes najlepje wjedjeſche, ſhto tutej pytaſej duschi hiſcheze pobrachowasche, ale wón jeho wróčo njeſokasa. Wón jeho ſe ſbóžnym ſlowom troſčitowasche, w kotrymž tež pſcheczelniwe napominanje ležesche: „Ty njejžy daloko wot Božeho kraleſtwa. Twoje pytanje a žedženje je tebje hzo bliže wjedlo, hacž ſebi myſliſh. Někto ežin ſi hróblej wěru, ſo zytle bliſko pſchitndzech, ſo ſi jenyim dobov w Božim kraleſtwie mitslach ſtejſich, hdzejz twoja duscha hakte prawy mér namaka.“

Lubi ežitarjo! Njeſklincži tuto ſlube pſcheczelniwe ſlowo tež pſches hiſchecjjanſtvo, kotrež je tak huſto wot Boha ſdalene. Haj, naſch knjes tež dženža hiſcheze někotremuzkuſiž, kiz ſam to wjazh wěrič njecha, pſchiwala: Ty njejžy daloko wot Božeho kraleſtwa.

Někotryžkuſiž, kiz je pſched konfirmaziſkim woltarjom dobre wuſnacze wotpologil pſched wjele hwedkami, je pſches ſawiedženje, pſches ſamžnu abo zuſu winu pſchego dale

wot Boha a Chrystusa ho sdałował a dje pshes. žiwenje bjes wery a pschi tym wobeżenym we wutrobie a w swedomju, a chze f mozu swoje wuchu a swoju wutrobiu samkucz a njecha niczo hyschez wo Bosy a čeri f tħażam i svoje smechi f tym, schtož bęsche učhodjemu swjate a meni, so je ham rječazh wotbył. Ale haj, prjedy haež meni, ho stanje, so zyle spodziwne myšle ho w nim hibaju. Sənano fu to synki swonow, kianu hyschi starj snaty khierlusch abo won dyrebi sa jenym hyscheżom hicż, won hyscheze pschi khoroleżu mandżelskeje abo dżesęza abo won ham na cęzku khorosz cęzpi, a haj, w taſtich hodżinach je jemu tak dżiwon, jemu cęzke žedzenie ho hiba po wszechomoznym hmlnym Bohu, won ho cjuje horjeczehnjeny se spodziwnej mozu a mieno „Bóh“ a „Chrystus“ ho sažo cżisheżi na jeho wutrobiu a na jeho hubje — to fu hodżinu, hdyż nasch sbōžnik ham taſtim wbohim sabludżentym dżcham do wózka hłada a do hłubiny wutroby a jim pschiwola: „Ty njejży hischeze zyle sdalem wot Bożego kraleſtwa.“

Kajki sbōžny troscht leži tola we wěstosci, so tola, hdyż tež jich wjele ho wot teho Knjesa a jeho zyrkwe dżela, a njewera ho sjanije preduje, pola jich wjele, tiz tak cžinja, so fu wšchu wěru prjecz cžibli, schkriczka wery hischeze zyle haſnyla njeje, a so móže tón Knjess tež jich f nowa dobycz, hdyż a kaž ho jemu spodoba.

Ale niz jenož troſt, ale tež synk kħutneho napominanja hyschimy f Knjesevoho flowa: „Ty njejży daloko wot Bożego kraleſtwa.“ Ty njejży daloko, ale tola niz blisko doſez, hischeze njejży jaſtupil do Bożego kraleſtwa, f kotreñuž fu tež ty powołany!

To njedyrbiesche piżmawużżeneho wubudżiež a na to dopomiež, schtož jemu hischeze pobrachowaſche. Won suajesche Boha a nadawł swojego žiwenja, Boha a bliżscheho lubowac̄, ale jemu pobrachowaſche piż a wěrnoſež a žiwenje tuton nadawł dopjelniež; jemu pobrachowaſche tón sbōžnik a nasch Knjess chysche jeho f tym milym flowom f hebi wabicz a jemu prajic̄: „Tu najwožebniżemu faſnuj suajesch a tola fu jenož „niz daloko“ wot Bożego kraleſtwa, hischeze njejży do njeho jaſtupil. Sakoń dyrebi tebi pěſton w Chrystusu bycz, pschedtož njeje w żanym druhim ta sbōžnoſež a njeje żane druhe mieno tym cżlowiekiem date, w kotreñuž mohli sbōžni bycz. A hdyż my tuto flowo: „Ty njejży daloko wot Bożego kraleſtwa!“hami na ho nałożujemy, dha dyrebi nam jeho flowo jako kħutne napominanie do swēdomnja klinec̄ec̄.

Ty njejży daloko, ale cžehodla hischeze niz mutskaſ w Bożim kraleſtwie? Schto tebje wotdżerzi, schto steji mjes tobu a mjes Bożim kraleſtwom, schto dha je wera, kotreñ pschedkočic̄ ho njemožesch roszbudżic̄? Njeje to twoj hreč, twoje žadoſeże, twoja swētna myſl, twoja liwkoſež? Hraj, tak wjedże Knjesevoho flowa kōzdeho mjes nami f pokueze. Kaf wjele hodżinow jaſchego žiwenja njeje bylo, wo kotreñuž dyrbimy hebi prajic̄: my bęchmy jara daloko wot Bożego kraleſtwa. Kaf wjele myſlow, flowow, ſtutkow je, tiz nas wobſtorżuja: wy ſeże wot młodoscze powołani jako wnużowniż Chrystusowi, w jeho mienje kħicżeni, pshes jeho evangelijs roswužzeni, so hischeze jeho namakali, pola njeho wukli, na njeho hladali, sa nim khodžili, w nim mér a polne spokojenje namakali, a tola ſeże hischeze tak daloko, tola hischeze njeſeże tak bliſko, tak do njeho sakorjenjeni, kaž dyrebjeli to bycz! Jesuš Chrystus, piż, wěrnoſež a žiwenje ho nam wſchednije,

kōzdejeku hodżinu poſkiejuje, chze pola nas wostac̄, wot ranja haež ſažo f ranju, ale my ho fa drubimi węzami praschamy a radſchi na sawiednikow poſluchamy, haež na njeho? Leħodla ma Knjesevoho flowo: „Ty njejży daloko wot Bożego kraleſtwa“ fa naž to napominanie w hebi: „Njewostańmy daloko!“ Wójeze mits wy požohnowani teho Knjesa! Čeħo dla stójce wonek? Jego kraleſtwa je tu. Pod jeho wodženjom dyrbimy do jeho kraleſtwa, tu a tam pschińcz, jo bħixmu jemu žiwi byli a jemu bħażili we węczęnej prawdoſezi, njewinoſezi a sbōžnoſezi.

Hdże py ty? Hdże ſimi my? Njewostańče daloko! Wójeze, wſchitko je hotowe!

Hamjen.

Pucjowanje po Bożim piżmje

abo

laſle myſle nadendżek, Boże flowo cžitaj.

Podawa ſwētnu cžitaj „Pomhaj Bóh-a“.

Istihi Mōſaħżowe, 24. stav.

(Potracjowanje)

IV. Schlužka 62—67. Taſo bē brashlowy cžah do ſtrony pschińčol, hdyż bē ho Izaak jažħidli, pschińče tuton wot ſtudnie Ziweho a Widżazeħo, hdyż bęsche ho modlit, a ſejnaj w daloloſezi wjelblidu. Nebek lu pōjnawchi, so jim muž na volu napſchewo pichindż, ſħoni na ſwoje praschenje, schto to je. Wonga hotuje ho na prenje ſetkunje ſi nim, a nawoženja dowiedże ju do ſwojego macżeńkeho itana, so by tam někto byla jeho mandżelska.

Izaak pak pichindż wot ſtudnie Ziweho a Widżazeħo, tuſe ſtudjeni mjejhru w Abrahamej ūbōjbie f cžaha, jo bē ḥagar tu Boħa ſetkala, ja mětlu bōjiskej ūjewienja. Izaak pak pichindż w ſraju f poſte, a bęsche won ſħol na polo wot tuteho ūbōjego kħidliſeż f bliſkej ſtudni pſched wječorom, hdyż njemjeſeſe ho wjazj ſe wſchednym dżelom naħadżowac̄, so by ho modlit.

Bo cžim druhim pak by moħl rospominac̄ a cžeho dla ho modlič, khiba ūwojeje žentw dla? Hdyż ho tež njeje ham wo żonu prbzował, dha je cžim bōle hebi f modlitwu dobrą wulħod wuprobył. Hdyż fu nam f Abrahāmom rje w ġerje ūjewi, kotreñ ma f cęzku ūbōjego runjeżza, dha je Izaak bōle cžlowieku počku luboſež; f Jakubom pak ſetkun ſi tón, kotreñ njejży na dži jū. Izaak ma malo ūmōstatnoċe w ūbōjego wokobje; jeho powołanie je bōle to, so ma prenjeſho f tsejjim patriarchom ūjewiſi, teho dla fu tež poviſeſe f jeho ūiwenja jara ūnadvuſihe wotmierjene. Sa to pak je jeho wobkebitoſež ta, so je won cžim bōle ūiwy po ūnūtlowym cžlowieku a jo je ſaložen w hħabokoszej. Wschudżoni ūpoſnaġej na nim, so je won ſħiñ ſi wotmirečeho ūiwenja, ſħiñ ſi macżery, kotrąž bē dolku ūmaliex, a so bē won tak wurjady dar Boži. Woprowanski nōž, f kotreñuž mjeſečhe Abrahām jeho ſaktor, drje jeho duschha niħdy na niħdy njeje jaħbyla. Won wosta wopar Boħu poħiġieżenju ūbōjże dñi. Wo ūmireči naležnoſež je ho won malo starak a we wšiech wězach daxxha ho wodžiež; cžim mienje pak jeho ūwkonwun ūwet jimaſe, cžim bōle je ho jemu ūnūtlowym ūwet, wukħadżażi f ducha a f dusch, woterwil.

Jan, wužobnik luboſež w nowym ſakonju, je tež ūnūtlowna, roħlađinu wofha.

A Nebek poibehnij ūbōjej wocži, dokež tola tu, hdyż bē ūbōjowej nowej domiňje tak bliſko, wjeho jeje fedžbliwoſež ūbōj, a wħħadawchi, so uħħadni cžlowieku f wobkebitoſeje wortiċi po volu pichindż, cžuieſe drie hnydom, so je to Izaak; a padmawchi abo ūfċiżi f wjelbluda chysche jemu ūbōj cžieſež wopoloſac̄.

A wona džesche f wotrocjež: Schto je tuton muž, kotreñ nam napſchewo dže po polu? Wotrocž k wotmolwi: To je moj tnejes. A wona wja schlewjei, na kwick podobny, so by ho pschiſtewa, dokež mjeſečhe nawoženja njewiestu do kwaħha jenož ſe schlewjerjom pſchedtu wohlabac̄.

Wotrocž powiedaſche Izaak wjeho, schtož bęsche won dokonjal.

A Isaak wjedzejche ju do swojeje maczejneje hetyl abo do žonskeho stana, so by tam bydlila, hdyž bě něhdy Sarah psychovala. A vša abo psychija Rebekku vot wotročka, kotrehož saho k swojemu nanej pôzlo, a wona běsche jeho žona, a wón ju lubovasche. Tak ho Isaak troškotrasche swojeje maczejneje hmereje dla, dokelž bě jeje prôdnym stan jeho pospochi dopominal, so je ju shubil.

Mjesacheschijanami mél kózdy tuk tajki byč, wo kózdy nam Mojsach na 23. stanje piša, a kózdy brashčenje a kózdy žentwa mèlej tajkej byč, jato nam Mojsach na 24. stanje povjeda.
(Polecajowanje.)

Schtó hym psyched 30 létami w franzowskej wójniu nashonil.

Spisak August Wiežas, kublet w Żornoskach.

W lèce 1867 džech do mery a buch do 2. kompanije třezechu pěškowiskeho polka s psychimjenem „Kralowz Albert“ wusbehujem. Tuto polk steji w Bitawie. Talo běch dwé lèče klužil a ho na dwémaj powšchitkovymaj swicžowanjomaj wobdželil — přeni króč w Draždanské wokolinje, a druhí ras w krajinje vot Draždjan hač do nascheje řebskeje Luzzij — vrbcích ho na khwilu domoj. Stejach runje na sohrodze w Rodezach, jako ho k hwyatolej řapista a ho tak hwyatoczne druhe wojeske swicžowanje stonči. Hýscheze tóny řamy džen mějach ſbože, do lubeho staršíchleho doma do kwartely pšechnic. Moja kompanija dosta hospodi w Żornoskach, Lejne a Włazanach. Hymdom dostach tak mjenovanu dispozisiu dovolenu. Tola jenož hač do pšechnodneho naleča, pschetož potom dyrbach saho do klužby stupic. Vbrsy pošicži ho nam wojsakam sladnoſez, to wschitko, schtož běchmy na tajich swicžowanujach narufuhi, we wulfzej wójniu praktiſky nałogedz.

Kózdemu je snate, tak Franzowsojo hýzo dolho sladnoſez pschach, jinkróč s Němzami ſozora čahajnyc. Njetřebam wupowjedac, s kafkej njeħańbiezivosežu Franzowsojo 9. julijsa 1870 wustupichu, jako běsche ho Hohenzollerskemu prynzej Leopoldej ſchpaniſla króna poſtežata. Hač runjež tutón dobrowolnje vot swojeje kandidatury wostupi, žadachje tola franzowska wychwosz pšeħes hwojeho požola hrabju Benedetti w Emjskich ſupjelach vot pruskeho krala Wylema I., so by wón prynzej Leopoldej ſakatal, ho hdy něhdy ſa ſchpaniſlu krónu ſamolvič. Kral Wylem vot poſta ſranzowskeho požola; wón njemóžeſte tute njeħańbiezivje žadanje dopjelniež. Teho dla pschitowjedži Franzowſka 19. julijsa 1870 Pruskej mójnu.

Běch tehdy runje trošku ſhorowaty, dokelž běch ſebi pschi turnovanju ruku w paži někaf rozezholyl. Teho dla ujetřebach ho pschi klužbach wobdželic. Hdyž druhý na swicžowaniszežo wuežahymu, ſhodzach do města a léně po držbach wokolo dundach. Tak běch tež hobotu 19. julijsa wokolo džemjicich na torhosczež ſchol, jo buch ſebi wifí wohladal. Na dobo widžach, tak naſch pobocznik (adjutant) w ſkolu a bjes teža psches torhosczežo běsche. To běsche mi jara ſpudžiwe, dokelž tola hewak wyschzí wjèle na ho džerža a ženie bjes teža njeħodža. Vbrsy ja nim runje tak kluwatnje i pižatnje wojeski pižar wuskoči. Snajach jeho jara derje. Teho dla hymdom i njemu pschitupich a ho jeho wopraſtach, iſto ma to na ſebi, jo tak jara kluwa. Tón mi hymdom womolwi, so je runje telegram džihol, so je wón, a duž ſažo dale čjerjeſte. Tuta prija běsche mi tola kust jara žylina. Njetředžat, hač dyrbju jemu wieriež abo niz. Nam wojsakam wschitk njeběsche nižo wo wyżofej politiz abo wo wójnslich njemerach ſnate. Džech pomalu do ſkarmow, wojszy wročiſku ho runje ſe swicžowaniszeža domoj. Vbrsy wojskowi nam naſch ſtotnik (hejtman), so je wopravdze wójna i Franzowskej wudyrila. Wón nam tež praji, ſi kmedža czi, ſiž njeſku dalolo vot Bitawu doma, na 24 hodzin na dovolenzu hiež, jo mohli hwojich ſtarſich a ſwójibních hýschež jinkróč wopptac. Tež ja ho ſamolvič a tež dovolenziu dostach, hač runjež běch khoty. Běch ho hymdom roſhudžil, ſo nochzu, jeli někaf možno, doma wostac, ale ſo chzu hodu na wójnu. Tak pschitidžec hobotu psched wjeczorom domoj a džech hýschež jumu nježelzu do Bulez ſe mſchi. Ludož cžinjachu na mjeje wulfe wozči, dokelž hýzo wschitky wo wójniu wjedzachu a ja běch tola na dovolenziu domoj pschitach. Kózdy ſnath ſo mje prascheske, tak pschitidžec, ſo mam dovolenzu. Kózdy čħijsce nježto wo wójniu wjedzec. Njemóžach jum dowotmolwicež. Ma

ſměrkach ſo ſe ſwojimaj ſtarſhimaſ a ſwójibními roſzohnowicah a podach ſo jaſho do Bitawy. To běsche ſrudne wohthalicze. Njetředžat, hač ſa ſwojich lubich na ſwojeje wohladam a hač ſi njepraju poſlednje Božemje.

Dofelž njebech zhe ſtrou, dyrbach po prawym do Draždjan, jo buch do dojedneho polka ſaſtupil. Ale powšchitlowna ſahorjenioſz ja čeſtej njeſteho wózneho ſraja mi žaneho mera njevoſtaj. Čzych tež rad njeſto widžec a naſhonicz. Duz̄ ſo roſhudžich, ſo hymdom ſa ſtroueho ſamolvič; wschak běſtej nosy dobrej. Njetředžat hačte teho dla k žanemu lěkarje, ale wobdželic ſo hymdom jaſho pschi klužbje. Pschi tutej wulkej měſchenzy ſo žadym podwysicht ani wjehk ſa lěkáſtikm wopjismom njeprascheske.

Wózby buchmy měſchenanam do hospody dači. Reſerviſtojo a krajni woborniz, ſi poſpochi ſi wulki ſčriðam ſchitħadzach, buhlaču w kaformach. Wschitdžom kniežeſte wulfa běhanza, mějteńza a wotanža, wózbejje w pižačni, w bróuiowej a drastwowej ſomorje. Reſerviſtojo a krajni woborniz běhachu ſi wopredka vot jeneje kompanije k druhzej. Hdyž njuvojož ſnath ſamatach, tam woftachu. Tak běsche druhdy kompanija jedyn džen pschityla a druhí džen ſa ſchitħab. Ale ſlonečjuje ſe tola wschitko někaf do porjada pschitħlo.

Džen 27. julijsa běsche k wotjedzej postojeny. Popoldnu w pjezich ſo na kaſamiskim dworje naſch bataillon ſeftupa. Roſzohnowanje běſte egezle. Wjèle ſtarſich, bratow, ſotow a — njevoſtaj ſe ſe ſchlo. Ženi plataču, druhý nam dobyče pschitħach, druhý ſa ſo nam mōbħen pjeljachu abo nož je wſchelaki darami, wózbejje ſi zigarami, wobdarichu. S zjipley hudžbu egezħiġħi wjħes město na dwórnisčežo. Wsħe džohi běħu tak ſi wjezjnym ludom volne, ſo mōbħanu lědmo do pređka ſtupac. Wjedzor woſolo ūdmich ſlonečjuje ſe Bitawu wotjedžehym. Wjedzħemy ſo ſe zelejnizu pšeħes Ochrano do Lubija. Tež tudy běsche ſo jara wjèle ſnath ſa pschitħel ſhromadžlo, ſi čħijsu nož hýscheze ras wohladac. Wsħitky buchmy bohacze ſi jēdžu a ſi piezom wobdarjeni. Tež mój ſwacžiſti měſħek bu derje na piejlnju. Potom jidžehym dale nimo Kołwajh k Pomoržam, a tu ſladowach hýschež jinkróč ſe wħijsjym wozjoma k wóznej domisju a k narodnej wjeſzy. Pschetož to wjedzħam, ſo ſo njebudžem wſchitky wjazh domoj wróčiſz. Schto to budže?

Niſħi čħaq hkwatnje dale; jidžehym pšeħes Budyschin, hdyž běsche ſo tež wjèle ūdži ſchlo, dale pšeħes Draždjan, Rieju, Worzy. Nano w 126 hodžin běħnum w Lipsku. Tudy doſtachmy k ſnedenju ſhosej a żalty a kózdy mūž pjez ſigaro. Na naſchich woſach pak běħnum ſebi napixmo ſeñiñi: „Spēċiħna twora do Parisa.“ W 7 hodžinach wotjedžehym ſi Lipska a pschitħedžehym bōrjy pufe mjeħħi. Pschi rēž ſsolawu ūdgħamun wulfe żelove podkopli. Wohladachmy města Weizenfels, Raumburg, Köſen, Weimar a Erfurt. Tudy w Erfurze doſtachmy we wulfič barakach wobied. Potom jidžehym dale pšeħes Gotha, Eisenach — hdyž pschi zelejniz woppadanti ſnatho hrudi Wartburg* wohladachmy —, Bebra, hdyž běsche jara dolni tunel, Fulda, Frankfurt, Höchſt, Hochheim. 29. julijsa 129 hodžin dojedžehym do Mohučja. Dwé nožy a poldra duja běħnum poſpochi jeli. We wjekħiſtik mjeħħi měſtach buchmy ſi zigarami a ſi piezom wobdarjeni. Tudy w Mohučju doſtachmy prenje kwarje. Wojskej běsche duž po puežu naħlowniza (helm) ſi woſa wupadnija. Niſħo tu ſtejjeſte ſi nahej kluwa kaž kluži hręjħnik mjes nami. Talo běħnum ſo na dwórnisčežo ſeftupali, egezħiġħi wréčo hač do Hochheima, hdyž ho ſpudku doſtachmy. Tu ho prenji krož wina napichmy. Běsche tu waſħnije, ſo wino po „ſchoppenach“ pschitħach. To běsche kħebro wulfa mera, nimale kaž naſch ſi pivo w karanczli. Wino kħodħi bieži jara derje, duž pijachu jo někofsi kaž piwo. Ale bōrjy winowu mōz naſħoniħim, hdyž naž noſi wjazh dodžerjež njeħožiſtej. Běsche na ūmeh, ſak ſo naſchi wojoz wjeczor kħiwiwe po držbach ſchmatħach.

(Polecajowanje.)

* Niſħo jara rjenje ponowjeny. (Pschitħp. redakzijs.)

Wſchelake ſi bliſka a ſi daloka.

S hodžja. Kaž ſħonichmy, ſo hlowna ſħadżowana ſherbile ſtudowazejje mlođim 11. augusta pola naž w Hodžju wotmje. Jara ſo wjekselimy, ſo lubich ſerbiſkis ſtudowazjek, studentow, gymnasjastow, seminaristow atd. ſlonečjuje ſa ſo ras mjes nami wohladamy. Dolho je, ſo tu njeſku wjazh byli; duž

czem, jich cijim wutrobniczym witacz. Dawno ho czechene knieżen
a mužstki spěwanski ktor na rjany konzert hotuju. Knies wuczer
Kruschewa s Myščez je s kniesom kantorem Kožorom wschu prozu
nałożil, jo by ho wsczo derje poradzilo. Nasch lud, tiz herbstki
spěw a towarzynoś jara lubuje, ho na wječornu sabavu, taž
tež na hłownu shromadźisnu, tiz budże popoldnju w 3 hodzinach
pola Gignera, jara wjezelci. Nadzjomne ho tu pschi stładnoſci
shadzowanski Sserbia je wsczech stron wohladamy. Lube herbstki
towarſtvo s Schwaſz bě loni we Wohlinku. Tu do Hodžiia ma
bliże a woſlanje wječe tež na wječor; a tak by bylo, hdby bychnu
tež lubi Sserbia a s druhich woſadow 11. augusta staro-
hłowny Hodži wopytali? Witani ſu nam wichitzy, bližz a
daloz, ewangelizy, taž katholicky, wichitzy ſhyuo jeneho naroda.
Woſebje pak je nadzjomne ſtudowazia młodzina ſama bohacze
ſastupijena. Miz na ludowym, ale na jejnym wopycze je často
pobrachowalo, a tola bjes njeje žadyn hwyedźe! Tak hižo do
prędkia: Witacze ſu nam do Hodžiia a — Bóh daj ſvože!

— Sa nowego zyrlwinskeho wuczerja w Retlizach je ho dotalny 3. wuczeet w Bukezach, snjes Schent wuswolil. Duż ho do Bukez nowy herbski wuczeet pyta. Dokhodow je w Bukezach 1200 hr., 150 hr. parshousskeje pschilohi, wyšce teho sa polraczo-wansku schulu atd. 220 hr. Duż može ho Bukezjanska wožada nadjećz, so ho tam herbiszu wuczerjo samolwja.

— W Budętezach semrje přjedawství druhí wueżer knies Schrybał, kotryž ho psched nělotnymi lětami na wumjeńš poda, w 72. lěče. Wón běsche ponižna, žwěrna, wot wschitlích lubowaná duscha, wo kotrymž drje móže ho prajiež, jo žaneho niespschczela njeměsche. Narodžil je žo wón w Bořezechach a běsche předy s zytkwinstim wueżerjom w Objelstu.

— Sa 3. wuczerja w Horniej Hórzę je ho dotalny zytkwinski wuczerj i Objesta wuswolil. Hdyż netko widzimy, jak herbicy wuczerjo i Pruskeje k nam pichkhadzeja, to na to pokajuje, so ju w Sakszej wuczeriske wobstejnoscze lepsze, hacz w Pruskej. To pac dykhjalo Prusku k temu wabieć, so też dokhody so wuczerjow powyscha. To dzē je zyle dobre, so ho nasche wuczeriske mestna w Sakszej wobhadza, ale wobjarowacę je, so ho piches to picheso wojzy pruskich wuczeriskich mestnow wuprōsniu, a so ho naschim wobstejnoscem woprawobzita pomoz njedostawa. A to stare żłoto njech so mjesabudze: Wosian w kraju, to egi praju!

Święcenje ujedzcze.

Pruski kral Vjedrich Wylem III. by prajil: „Niedzela czini
tydzen' a nochzyl' li ja ke mscchi khodzic', by mi tez swjedzien'ska,
niedzieska mysl', to najlepsche zyloho dnia pobrachowało. — Duż
by wón pschi niedzieskich Božich klužbach s tymi swojimi porjadnje
pschitomu był a wón rosnijesche wschitko, schtož by jeho wot-
dzerzeż móhlo, woststroniz. Wón, tiz mējesche telko wobtaranja,
wiedzeliče khwile namakač. Teho dla by tez tych saſtojnów
kwaril, tiz ujebychu ke mscchi khodzili a by to projenie, jo khwile
nimaja, „njeleicžomne samolwjenje” mjenował. „Czaš, fotruž ke
mscchi k natwarjenjenju pschezniuſtch,” — by wón husto prajil —
„njeje shubjeny; psches njón wosłewjeny a požljenjeny, potom
czim lóžo dželasch.

Dobrij nán.

Sakſki kurwojech ſan Wobſtajny ho ja wocezbenje hwojich džeczi hweru starashe. Przyzow da won we wſchach wumiesciwach najlepje roſwuczic, najlepskich wuczerow pschimia na hwoj dwór a nahladowařtvo mějesche ſam. Won by husto do wuczby pschitahdžal a w hwojej pschitomnoſci latechisimis a hcheczijimis modlitwych wucziez dał; won ho ſam ſobu mobleſche, džerzeſche letnje dwójzny pruhowanje, na kotrež dyrbjachu kanzler a radziczeljo ſobu thodziez, by ſam potom hwojim džeczom czeſne dary roſhđelal a je f dalszej pilnoci a poſluſhnoſci napominal. Tele hwyabolne pryzowanja buchu wot Boha tak bohacze żohnowane, ſo wiele wježala na hwojich džeczonyh doczaka, dokelz bečtu ręże a wědomoſeſe derje nauwile, kaž tež kurwojech ſam i Dr. Lutherej praji: „Młody ſyn je mi laczanski liſt napisał; won proz̄y wo jelenja, fotrehož ſym jemu ſam tſelil a pôblaſt; chzu, ſo by dale pilny byl.“ — Iako chzyczu jemu něktoſi woſebni porokowac, praji won: „To drje nechtó ſam wuknje, kaž ma noſy psches ſouja

potwornicę, so mógł jąchac, tak ma ho dżiwich swerjatow wobróz
abo sajaza popadnycę; ale tak dyrbti bohobojsne żywy bycę,
ksheszjanszy luejciecę, i temu trjebaja moji kynojo wuczenycz
mużow a dobre knie pódla Bożego ducha a hnady."

Prawa mудrości.

W Kolmarje w Elsaſie běſehe kuda 84-létna žona, w kotrejž ſívjenju njenadžižy pſchemenjenje pſchindže, ſo by herbtwo wot 12000 hrinow pſchipadze. Šo by herbtwo doſtala, dyrbiſte ſama je ſwojim piſtom wobhývědčicž, ſo je hiſteče živa. Wboha žona pak njebeſe w ſwojim ſívjenju ani čitacž ani piſacž naſuſla. A dokelž amerikanska wyſchnoſež žaneho kſhizila ſa podpiſmo placicž njeſta, kaž pola nař tu a tam piſanja njevědomni ludžo ſ kſhizilom město ſwojeho měna ſwoju volu ſrewja, dha žona do najviſtečeje čeſknoſež pſchindže, ſo móže herbtwo ſhubicž. Druhji wupnuz ijer ujetvoſta, pak na ſtaré dny piſacž wukuež, pak pjeniſej wotſtajicž. Šchtó pak ſebi ludžo placicž dadža, ſo bychu mamona dobyhl, kofrjž tola Bože ſlowo njepravý, jebawý a ſtraſhun mjenuje, wo tmy 84-létna žona wobbzívanja hódný pſchitkab da. Wona po 4-njedželskej horzej prýž naſuſtu ſ tcheſ-potazej ruku ſwoje mjeno piſacž a 12000 hrinow dojta. Wona běſehe 84 lét doſez k ſívjenju měla a by tež k tumrječu doſez měla. Ale člonek noři w ſwojej wutrobje žadoſež po pjeniſeſach tež hiſteče w 84. lécze, hdjž ſo wot teho wuhojicž njeſta, tijž ma ſívjenje a wſcheho doſez. Stara žona njeviđeſeſe, tak wiele hódný móže hiſteče tute 12000 hrinow wujicž. Ale to wona viđeſeſe, ſo wot wiſhliſtich pjeniſej ničo do wečnoſeſe ſobu wſacž njemože. A tola da ſebi telo placicž, ſo by ſa njeviđeſe na kódy pad jara krótki čas mamon wobhýdžala. A my ſnajem věstu mſbu, ſbózny wottkrajny kónz, kofrjž rěka dozpicž 1. Petr. 1, 4 — už na njeviđeſty krótki čas, ale ſa zlou wečnoſeſej — a damy ſebi tak mało placicž. „To čejſe ſa ujeſi, ſo kſteſeſz jan hým“, ale „to lóžke njeſi, ſo kſteſeſz jan budu“, ſpěva Khr. Rychtař, pobožný lekar pſchi Hallſkej kyrtoſtoni, ale wón ſpěva ſa wiele hlučiſtich wuſhov.

A tak wérno praji knjies w szézenju Luk. 16, 8: "Pschetož džecži šweta su mudrjche hacž džecži šweta w šwojej schlacheže".

Něčíto k rošpominanju.

Na to prăšchenje jeneho férštch: „Shto myšlícje wo Jeſušu?“ wotmohvi rošzvětleny muž: „Shto myšlícje wo wutupjenju Jeſusalena?“

Kaž tvjerdje Bože želubjena* ſteja, tač tvjerdje ſteja tež jeho
broženja.

Wat sleho ſwēdomija čwilowana wutroba, to je helaz
mērma wutroba, to je paradis. (Japanske pſichlowo.)

Užit wo dnujo tak, so by w nožy mohle twoje ſpanje mernie
byęz, w młodoſezi tak, so mohla twoja ſtaroba wjehela byęz.
(Indijskie psychiklowo.)

Schtóž chze ſ píšeñzny tykanz mæčz, dyrebi najprjedu našeže močiaſoréz.

Dalskie dobrowólne dary sa w hohe armeniske syrotti:

Wojciechowice wózki pches kniejsza fararja Henczku:
R. R. f Hamorow 1 hr.

W mjenje wbohich ſyrotow praſi wutrobný džak

Gólcj, redaktor.

„Bombaj Bób” nieje jenož pola fiktívneho

„Punkt, der nicht längst gespielt ist.“
durchaus noch als Teil der wissenschaftlichen

which, are legible with the pen.

dawnych „Serb. Rowin” na wąch

g w Budyschinje dostaci. Na sfit w órce

Sátz učebnice méně než jedna třetina žáků všechny výpočty správně řešila.

leia platzí ibn 40 n.p., leibniz egipti
z. 1700-1705

yo sa 4 np. pschedawaju.

Samolwity redaktor: farat Gólcz w Budyschinku. Egijscz a naklad Szmolerjez knihczyczezenie w Budyschinku.